

4.4.2019

Mikuláš Koperník

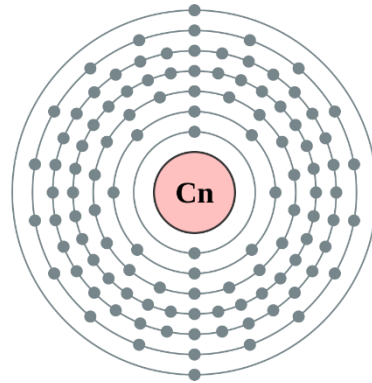
Fyzika

Passian Petr
petr.passian@outlook.com

Úvod

Mikuláš Koperník se narodil 19. února 1473 v Toruni a zemřel 24. května 1543 ve Fromborku. Byl to polský astronom, matematik, stratég a lékař, římskokatolický duchovní a tvůrce heliocentrické (sluncestředné) teorie. Jeho jméno nesou krátery na Měsíci a na Marsu. V roce 2009 byl objeven prvek kopernicium (značka Cn) s protonovým číslem 112.

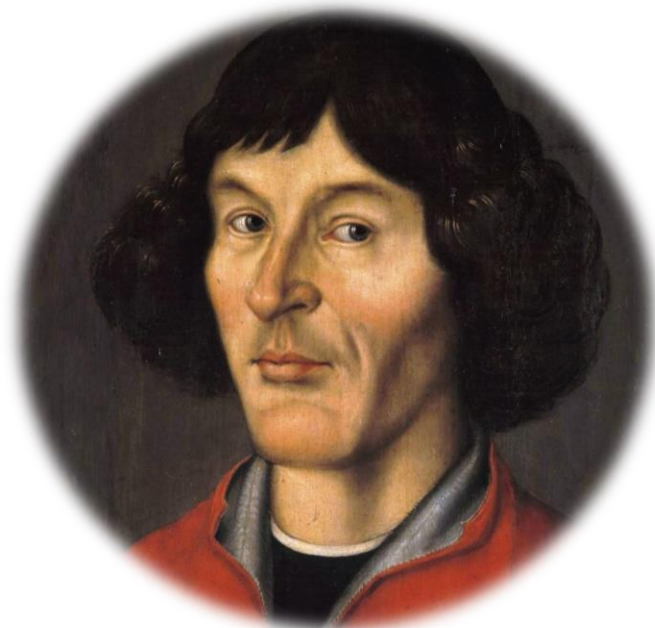

Život

Narodil se v rodině kupce Mikuláše a Barbary rozené Watzenrode. Po smrti otce se ho ujal strýc z matčiny strany Lukáš Watzenrode, který byl v roce 1489 zvolen biskupem warminským. Díky úsilí strýce ukončil v roce 1491 farní školu sv. Jana v Toruni a zahájil studia na královské univerzitě, kterou zakončil v roce 1495. V roce 1496 začal studovat právo na univerzitě v Boloni, v roce 1500 absolvoval právníckou praxi v papežské kanceláři v Římě.

V roce 1503 se ve Ferrare stal doktorem kanonického práva a v Padoně ukončil lékařská studia a získal právo dělat lékařskou praxi. Na návrh fromborské kapituly se stal osobním lékařem varmiňského biskupa, a to v roce 1507. V tom samém roce zpracoval komentář k teorii pohybu nebeských těles, první nárt heliocentrické teorie a rozšířil ho v četných dopisech.

V roce 1510 se přesídlil do Fromborku a sestavil mapu Warmie. Spolu s fromborskou kapitulou složil v roce 1512 přísahu věrnosti polskému králi Zikmundovi I. V roce 1513 na výzvu lateránského koncilu vypracoval a poslal do Říma vlastní projekt reformy kalendáře. V letech 1516 až 1519 působil ve funkci správce kapitulního majetku se sídlem v Olštýně. Přivedl nové osadníky na hospodářství kapituly a s úspěchem

připravoval olštýnský hrad k obraně před očekávaným útokem křižáků. V roce 1522 na sjezdu stavů Královského Pruska přednesl traktát o mincích. V roce 1533 byly jeho názory v rukopise jeho díla De Revolutionibus předneseny papeži Klemensovi VII. V roce 1537 byl králem potvrzen jako jeden ze čtyř kandidátů na biskupa warminského. 24. května 1543 pak umírá.

Hrob

Po smrti byl pohřben ve fromborské katedrále u oltáře, o který se staral, jak bylo zvykem u kanovníků. Nebylo však známo, který oltář měl na starosti. Polští archeologové řadu let jeho hrob v katedrále hledali a 3. listopadu 2005 oznámili, že v srpnu nalezená lebka s velkou pravděpodobností patřila Mikuláši Koperníkovi. Důkazem má být počítačová rekonstrukce tváře v Ústřední kriminalistické laboratoři ve Varšavě. Stoprocentní jistoty však nešlo dosáhnout, protože chyběly testy DNA jeho potomků (jako duchovní nemohl Koperník mít děti). Autentičnost ostatků byla prokázána teprve v roce 2008, když polští vědci za pomoci švédských kolegů porovnali DNA vlasu z knihy, kterou Koperník vlastnil, a DNA jeho zubu z objeveného hrobu. Vědci tak mohli konstatovat, že jde skutečně o astronomovy ostatky.

Mikuláš Koperník

Podpis Mikuláše
Koperníka